

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. Discutiuntur quædam naturam meriti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

Dari huiusmodi meriti variis probatur.

sum, & merces tua magna nimis, & id genus alia. Quare Concilium Tridentinum sess. 6. cap. 6. definit verè promereri justos vitam æternam. Videatur Bellarminus lib. 5. de justificatione, ubi hoc fuisse contra sectarios ostendit. Hæc pro instituto sufficiunt. Imò Sanctus Thomas hic art. 3. hoc meritum ait esse meritum de condigno, quem hac in parte sequuntur omnes Theologi, si Durandum exceperis, quamvis fortasse solum voce tenus id neget, in quo tamen à temeritate excusari non posse videtur, ut notat Tannerus hic d. 6. q. 6. dub. 1. num. 7. cum receptissimo loquendi modo Theologorum in re gravi, sine causâ contradicat.

V. Reipsâ negant aliqui opera nostra esse meritoria de condigno.

Ab hac Durandi sententiâ putant nonnulli parum differre Patrem Coninck, qui libro de Fide, Disp. 8. dub. 3. etsi opera nostra vocet condigna, negat tamen illa, etiam ut dignificata per gratiam, esse æqualis valoris cum præmio, sed ideo solum ait censenda esse condigna, quia Deus ea in ordine ad illud præmium acceptat. Hanc sententiâ refellam infra, sect. tertiâ.

SECTIO SECUNDA.

Discutiuntur quedam circa naturam meriti.

I. Vtrum impetratio dici possit meritorium.

PRIMUM est, quo modo impetratio distinguatur à merito. Ad quod notandum impetrationem duobus modis sumi, primò latius, prout impetrare idem est, ac ratione alicujus operis, vel obsequii, aliquid ab alio obtinere, quo sensu quodvis opus meritorium vocari potest impetratio, præsertim si solum sit meritorium imperfectè, seu de congruo ut aiunt, impetratio enim, huiusmodi aliquid sonare videtur. Secundò dicitur impetratio, quando quis per unum aliquod peculiare genus operationis, nempe per orationem, seu petitionem aliquid obtinet, & hæc est propria illius vocis acceptio, licet si oratio ipsa sit actus supernaturalis, seu ex gratiâ factus, non minus propriè sit meritoria, quam alii actus supernaturales.

Duobus modis sumitur impetratio.

II. Vtrum actus sit meritorius, præter laudem exigere aliquo modo debet præmium.

Secundùm est, quid sit meritum: videtur siquidem omnis omnino actus bonus esse meritorius, ipso facto enim, quòd liberè exerceatur, reddit hominem laude dignum. Respondetur omnem quidem actum bonum, eo ipso quòd liberè eliciatur, mereri laudem, actum verò meritorium addere ulterius quòd aliquo modo exigat præmium, vel ita, ut vis ei aliqua inferatur, si præmium negetur, quod contingere videtur in merito de condigno, vel ex quadam decentiâ, ut in merito de congruo: actus verò malus meritorius ille est, quo non solum quis meretur vituperium, sed etiam pœnam, licet usus jam obtinuerit, ut meritum supplicii non vocetur meritum, sed demeritum, vel saltem meritum malum.

An actus malus dici possit meritorius potest.

III. Magis declaratur differentia inter laudabile & meritorium.

Circa differentiam verò laudabilis & meritorii in actu notandum, actum non dici laudabilem respectu particularis alicujus personæ, sive is superior sit, sive inferior, sive æqualis, sed generatim quod laudem à quocunque æquo rerum æstimatore mereatur. Meritum verò respicit peculiarem personam, & pierumque superiorem, vel potentioiorem.

IV. Alius aliquis bonus

Deinde, actus non eo modo respicit laudem, quo præmium, ita scilicet ut obligationem laudandi inducat, saltem per se loquendo, sed solum

respicit dignitatem quandam seu proportionem: unde licet opus omne bonum sit laudabile, seu aptum laudari à quocunque, nemo tamen per se loquendo tenetur illud laudare; meritum verò spectat retributionem, & aliquid modo exigat præmium ab eo in cuius commodum sit. Quare non subsistit quod dicunt aliqui, actum scilicet esse meritorium idem esse ac esse laudabilem, sic enim ei satisfieret solâ laude, sine ulteriori præmio, sed præmium illius adæquatam foret laus, quod nemo dicit.

V. Sicut meritum ab impetratione, ita impetratio à merito inveniri potest separatim.

Tertiò advertendum, præter dicta superiùs de impetratione & merito, sicut meritum reperiri potest separatim ab impetratione, ut in iis omnibus operibus meritoriis contingit, quæ non sunt petitio, cum si propriè loquamur, impetrare, ut diximus, idem sit ac precibus obtinere, ita & impetratio inveniri potest separatim à merito; jam enim Christus pro nobis in Cælo oras, juxta illud Apostoli ad Rom. 8. v. 34. ubi de Christo dicit: *Qui est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis*: quod similiter de Beatissimâ Virgine, & aliis Sanctis dicendum omnibus videtur, cum juxta ubique receptam Ecclesiæ consuetudinem, in dies ipsis supplicemus, ut pro nobis Deum orent, qui etiam sine dubio orando impetrant, & tamen secundùm communem omnium sententiâ, jam non merentur: quod de animabus etiam in Purgatorio communiter affirmatur.

Aliquando verò contingit, ut idem actus sit meritum respectu unius rei, & impetratio respectu alterius. Sic cum aliquis ex affectu charitatis à Deo sanitate, aut aliud huiusmodi, vel sibi vel alteri petit, impetrat frequenter quod postulat, illud tamen de condigno non meretur, gratiam verò & gloriam, vel illarum augmentum per hunc eundem actum meretur, quæ nihilominus non petit. Unde etiam non raro contingit, ut orans non obtineat quod petit, quia Deus id ei videt non expedire, & tamen tunc etiam gratiam & gloriam meretur, cum opus bonum supernaturale eliciat.

VI. Idem actus respectu unius rei esse potest impetratio, respectu alterius meritum.

SECTIO TERTIA.

Vtrum ad meritum requiratur promissio.

INTER condiciones meriti nulla accuratius majorèque contentione discuti solet, quam utrum ad illud requiratur promissio: quæ proinde quaestio hic penitus non est omittenda licet in materia de Incarnatione lector eam fusè videre possit explicatam.

I. Hæc inter præcipuas materias præsentis discussatæ.

Pater Coninck d. 8. de actibus dub. 3. secutus Okamum, Gabrielem, & alios ait, sicut valor monetæ defumitur adæquatè à voluntate principis, ita valorem omnem & condignitatem nostrorum operum haberi ex solâ ordinatione, seu constitutione divinâ, qui illa in ordine ad præmium æternæ vitæ acceptat, ex se verò ea nullam ad hoc habere docet proportionem. Unde & actum purè naturalem aiunt Nominales & Scotus posse, Deo ita volente, fieri condignè meritorium gloriæ; sicut enim non auro vel argento sed & æri & vilioribus etiam rebus valor tribui potest à principe, ita & operibus inquirunt, etiam naturalibus, imò ut aliqui ex iis affirmant, actibus necessarii valor tribui potest à Deo.

II. Existimant aliqui totam operum nostrorum condignitatem ad gloriam provenire ab ordinatione divinâ.

Notandum